

EVALUATIERAPPORT
PROEFSLEUVENONDERZOEK

HUMMELOSEWEG 8

TE ZELHEM

GEMEENTE BRONCKHORST

Archeologie

Evaluatierapport proefsleuvenonderzoek Hummeloseweg 8 te Zelhem in de gemeente Bronckhorst

Opdrachtgever | ProWonen
Postbus 18
7270 AA Borculo

Rapportnummer | 5774.008

Versienummer | C1

Status | Versie 1

Datum | 25 juni 2018

Vestiging | Gelderland
Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
0314 - 365150
doetinchem@econsultancy.nl

Opsteller | drs. H. Kremer en dhr. R. Dijkstra (Bsc)

Paraaf

Autorisatie | Drs. A.H. Schutte (Senior KNA-Archeoloog)

Paraaf

© Econsultancy bv, Doetinchem

Foto's en tekeningen: Econsultancy bv, tenzij anders vermeld

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers. Econsultancy aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ISSN: 2210-8777 (Analoog rapport)

ISSN: 2210-8785 (Digitaal rapport E-depot)

Administratieve gegevens plangebied			
Projectcode	5774.008		
Toponiem	Hummeloseweg 8		
Oprachtgever	ProWonen		
Gemeente	Bronckhorst		
Plaats	Zelhem		
Provincie	Gelderland		
Kadastrale gegevens	gemeente Zelhem, sectie O, nummer 2251		
Omvang plangebied	circa 2.730 m ²		
Omvang onderzoeksgebied	circa 1.400 m ²		
Kaartblad	41A (1:25.000)		
coördinaten plangebied		X coördinaat	Y coördinaat
	NW	220.707	446.910
	NO	220.800	446.918
	Z	220.739	446.885
Bevoegde overheid	Gemeente Bronckhorst De heer B. Pasman Postbus 200 7255 ZJ Hengelo (Gld.) 0575-750250 b.pasman@bronckhorst.nl		
Deskundige namens de bevoegde overheid	Omgevingsdienst Achterhoek Mevrouw A. Lugtigheid-Hendriks / Drs. D. Kastelein Elderinkweg 2 7255 KA Hengelo 06-86862232 / 06-24726057 annemieke.lutigheid@odachterhoek.nl / davy.kastelein@odachterhoek.nl		
ARCHIS3 Onderzoeksmeldingsnummer (OM-nr.)	4609819100		
Archeoregio NOaA	Overijssels-Gelders zandgebied		
Beheer en plaats documentatie	Econsultancy, Doetinchem/ Provinciaal Archeologisch Depot Gelderland		
Uitvoerders veldwerk	Econsultancy, drs. H. Kremer (Senior KNA archeoloog), dhr. R. Dijkstra (BA archeoloog)		
Doorlooptijd	1 velddag, 19 juni		

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	1
2	MATERIEEL EN MATERIAAL	1
3	AANLEIDING.....	1
4	VERWACHTING OP BASIS VAN HET VOORONDERZOEK	1
	4.1 Historisch grondgebruik	1
	4.2 Regionale archeologische en (cultuur)landschappelijke context	2
	4.3 Bodemopbouw en stratigrafie	2
	4.4 Aard en typering van de vindplaatsen	3
5	VOORLOPIGE RESULTATEN VELDWERK.....	3
	5.1 Bodemopbouw.....	3
	5.2 Sporen.....	4
	5.3 Vondsten en monsters.....	7
	5.4 Voorlopige interpretatie.....	8
6	AANBEVELINGEN MET BETREKKING TOT DE RAPPORTAGE	9
	6.1 Uitwerking vondstmateriaal.....	9
	6.2 Monsters en laboratoriumonderzoek.....	9
	6.3 Conserveren en deponeren vondsten	9
	6.4 Selectieadvies	9

1 INLEIDING

Econsultancy heeft in opdracht van ProWonen een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd voor de realisatie van een negental woningen in het plangebied aan de Hummeloseweg 8 te Zelhem in de gemeente Bronckhorst (bijlage 1 en 2). Onderhavig evaluatierapport betreft een voorlopige interpretatie van de onderzoeksresultaten en een uitwerkingsvoorstel. Hieraan kunnen geen rechten worden ontleend. Bij vragen betreffende het onderstaande kan contact worden opgenomen met de projectleider drs. H. Kremer.

2 MATERIEEL EN MATERIAAL

De werkzaamheden hebben plaatsgevonden met behulp van een graafmachine uitgerust met een gladde bak. De vlakken zijn ingemeten met een Rover GPS. De coupes en profielen zijn gefotografeerd met een digitale camera en digitaal ingetekend op een Panasonic Toughbook. Het vlak en de stort is met een metaaldetector onderzocht.

3 AANLEIDING

De initiatiefnemers is voornemens de bestaande bebouwing te slopen en vervolgens de nieuwbouw van negen woningen te realiseren. Deze vergunningplichtige activiteit zal naar verwachting de volgende verstoring te weeg brengen: bij de nieuwbouw, evenals bij aanleg van nutsvoorzieningen, zullen bodemingrepen plaats gaan vinden die een bedreiging vormen voor de eventueel aanwezige archeologische resten in de ondergrond.

4 VERWACHTING OP BASIS VAN HET VOORONDERZOEK

4.1 Historisch grondgebruik

Aan de hand van het beschikbare historisch kaartmateriaal was het oostelijk deel van het plangebied reeds in de tweede helft van de 18^e eeuw bebouwd. Op het kadastraal minuutplan uit 1822 is een molenhuis met bijgebouw weergegeven. Het westelijk deel van het plangebied was in gebruik als tuin. Langs de noordzijde lag de Grote weg van Doesburg naar Zelhem (voorloper Hummeloseweg) en langs de zuidzijde lag de Molenweg (voorloper huidige Piersonstraat). Op enige afstand ten westen van het plangebied lagen de oliemolen en de Oude molen. Omstreeks 1880 wordt in het westelijk deel van het plangebied de 'Villa van Coops' gebouwd. Het oostelijk deel van het plangebied lijkt te zijn beplant met bomen, waarschijnlijk is dit het Bergerbos geweest. Op het kaartmateriaal uit 1937 is de 'Villa van Coops' en het ten oosten gelegen Bergerbos duidelijk weergegeven.

In 1967 wordt de bouw van de Coöperatieve Raiffeissenbank gerealiseerd (later Rabobank geheten). Nadien werd in hetzelfde jaar de 'Villa van Coops' afgebroken om ruimte te maken voor de bank. In 2002 werd het bankgebouw te klein bevonden en moest deze plaatsmaken voor een groter gebouw. Op dezelfde locatie werd de huidige Rabobank gebouwd. Tevens vond een uitbreiding plaats, voornamelijk in westelijke richting. Tegelijkertijd is ook het parkeerterrein in het oostelijk deel van het plangebied gerealiseerd.

Figuur 1: Foto uit het jaar 1967. De bouw van het eerste bankgebouw is gerealiseerd. Achterin is de "Villa de Coops" zichtbaar.

4.2 Regionale archeologische en (cultuur)landschappelijke context

Binnen het onderzoeksgebied (met een straal van 500 meter) zijn in de afgelopen jaren door verschillende archeologische bedrijven en instellingen in totaal twaalf archeologische onderzoeken uitgevoerd. Het gaat daarbij om bureauonderzoeken, booronderzoeken, proefsleufonderzoeken, archeologische begeleidingen van graafwerkzaamheden en opgravingen. Uit de verschillende onderzoeken blijkt dat er vindplaatsen uit verschillende periodes op de dekzandruggen in en rondom Zelhem zijn aangetroffen. In de directe omgeving zijn met name vindplaatsen uit de periode IJzertijd - Middeleeuwen bekend. Op grotere afstand zijn ook vindplaatsen uit oudere periodes aangetroffen. De archeologische vindplaatsen zijn vooral op de hoger gelegen delen van de grotere dekzandruggen teruggevonden.

Op de dekzandruggen in en rondom het plangebied heeft vanaf het Neolithicum bewoning plaatsgevonden. Uit voorgaand onderzoek is gebleken dat de bewoning zich voornamelijk concentreert op de hoger gelegen delen van dekzandruggen. Deze hogere delen vormden in het verleden relatief droge 'eilanden' te midden van nattere, lager gelegen gebieden waar sprake was van ongunstige omstandigheden voor bewoning en akkerbouw. Het plangebied is grotendeels gelegen ter plaatse van een middelhoog terreindeel, tussen twee hogere ruggen. De kans dat archeologische resten worden aangetroffen is daarom niet zo hoog als op de hoger gelegen delen, maar ook niet zo laag als in de ten westen en noordwesten gelegen, lagere en nattere delen.

4.3 Bodemopbouw en stratigrafie

Uit de resultaten van het gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek blijkt dat de bodemopbouw in het westelijk deel van het plangebied, onder en rond de huidige bebouwing, is verstoord. In het oostelijk deel van het plangebied is onder recente, antropogene lagen een restant van een antropogeen eerddek aangetroffen met een dikte variërend tussen de 10 en 25 cm, gelegen op dekzand. In één boring is een restant van een podzolbodem aangetroffen afgedekt door een moerige boven-

grond. Naar verwachting was sprake van relatief vochtige bodemcondities, waardoor geen goed ontwikkeld podzolprofiel is ontstaan en een moerige bovengrond is ontwikkeld.

4.4 Aard en typering van de vindplaatsen

Gebaseerd op de resultaten van het bureauonderzoek en het gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek gold voor het plangebied een middelhoge verwachting voor vindplaatsen uit het Laat-Paleolithicum tot en met de Middeleeuwen. Voor de Nieuwe tijd gold een hoge archeologische verwachting voor een vindplaats daterend vanaf de 18^e eeuw. In het plangebied kan het erf en de bebouwing behorend bij het molenhuis worden aangetroffen. Het molenhuis wordt op het kadastraal minuutplan uit 1822 en de Hottinger-kaart weergegeven. Tijdens het gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek zijn archeologische indicatoren aangetroffen, die gedateerd kunnen worden in de 18^e-19^e eeuw. De top van het niveau met archeologische spoor- en vondstcomplexen is te verwachten vanaf circa 45 cm –mv. De diepteligging en de dikte van de vondstlaag wisselt.

5 VOORLOPIGE RESULTATEN VELDWERK

Het totale oppervlak van de archeologische proefsleuven bedroeg circa 150 m²; overeenkomstig het PvE. In het veld was er reden om af te wijken van de onderzoeksmethodiek zoals beschreven in het PvE. Het onderzoek is gedocumenteerd in vier werkputten in plaats van de voorgeschreven vijf werkputten (**Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). Reden hiervoor was dat het oostelijk en noordwestelijk deel van het plangebied in gebruik waren als klein plantsoen en zodoende niet toegankelijk waren. Om dezelfde reden zijn werkput 1, 3 en 4 verplaatst/veranderd van oriëntatie. Om de voorgeschreven 150 m² te halen zijn de andere vier werkputten uitgebreid. In de werkputten is één archeologisch sporenvlak aangelegd in de top van het dekzand (C-horizont).

5.1 Bodemopbouw

De natuurlijke bodemopbouw, zoals deze is beschreven tijdens het vooronderzoek, komt grotendeels overeen met de gedocumenteerde bodemprofielen van het proefsleuvenonderzoek. In zowel werkput 1 als 2 is vanaf het maaiveld een recent opgebracht pakket van circa 50 cm dik aanwezig. Het pakket bestaat uit zand welke wisselend is van textuur, kleur en samenstelling met bijmenging van recent puin en baksteen. De recente toplaag kent een scherpe overgang naar de natuurlijke ondergrond (C-horizont). Deze bestaat uit matig fijn, zwak siltig, goed gesorteerd en goed afgerond zand.

Figuur 2: werkput 2, profiel 2 (links) en werkput 4, profiel 4 (rechts).

In werkput 3 en 4 reiken de recente verstoringen minder diep. Vanaf het maaiveld is sprake van een puinverhardingspakket van circa 20 cm met daaronder een dunne laag bouwzand. Onder het verstoringpakket is in werkput 3 nog een deels intacte B/C-horizont aanwezig. Door de recente verstoringen en bioturbatie is een deel van B/C-horizont aangetast, maar in de profielkolom is de geleidelijke overgangslaag nog wel aan te wijzen. In werkput 4 is onder het recente verstoringpakket nog een grotendeels intacte B- en B/C-horizont (inspoelings- en overgangslaag) aanwezig. De verstoringen hebben het natuurlijk bodemprofiel in werkput 4 minder aangetast dan het bodemprofiel in werkput 3.

5.2 Sporen

Er zijn in de werkputten zeven archeologische spoornummers uitgedeeld (bijlage 3). Het totaal aantal sporen ligt iets hoger, omdat een deel van de sporen als recente verstoring of natuurlijk konden worden geïnterpreteerd en zijn verzameld onder de spoornummers 999, 998, 997 en 996. Naast recente en natuurlijke sporen zijn de volgende sporen aangetroffen: muurwerk van een kelder (S1), oude funderingsresten (S2) en een put (S3, voor allesporenkaart zie bijlage 3). Navolgend zullen de resultaten per proefsleuf kort worden uiteengezet.

Werkput 1

De eerste werkput is aangelegd in het oostelijk deel van het plangebied. Oorspronkelijk zou de werkput in de uiterste oosthoek van het plangebied worden aangelegd, maar op deze locatie was nog een klein plantsoen aanwezig waardoor het niet mogelijk was om het gebied te betreden. Daarom is besloten om de proefsleuf in westelijke richting te verplaatsen zodat deze binnen het gebied zou vallen dat wel bouwrijp is gemaakt. In het verlengde van de proefsleuf is een rioleringsleuf aangetroffen (S999) waarin nog een PVC-buis aanwezig was. In de rioleringsleuf zijn meerdere fragmenten steengoed en dierlijk botmateriaal aangetroffen (zie paragraaf 5.3). Verder zijn er in de gehele werkput meerdere recente verstoringen (S998) aangetroffen waarvan de herkomst niet nader bepaald kan worden.

Werkput 2

De tweede werkput is aangelegd in het zuidoostelijk deel van het plangebied. In deze proefsleuf zijn eveneens meerdere recente verstoringen aangetroffen, welke zich voornamelijk concentreren in het oostelijk en westelijk deel van de werkput. In de noordwesthoek van de werkput werd tijdens de vlak-aanleg een kabelleuf blootgelegd met daarin nog de aanwezige datakabels (S996). Om verdere beschadiging van de kabels te voorkomen is besloten om te stoppen met de vlak-aanleg van werkput 2. In het centrale deel van de werkput is een boomgat (S997) aangetroffen, de boom is waarschijnlijk bij de aanleg van het parkeerterrein in 2002 verwijderd. Door het boomgat loopt in noord-zuidelijke richting een oude gasleiding.

Werkput 3

De derde werkput is aangelegd in het centrale deel van het plangebied. De proefsleuf zou aanvankelijk in het centraal-noordelijk deel van het plangebied worden aangelegd, maar op deze locatie was een grote zandhoop gestort. Daarom was het niet mogelijk om de oorspronkelijke locatie aan te houden en moest de proefsleuf worden verplaatst. Door de gehele proefsleuf zijn meerdere recente verstoringen (S998) aangetroffen. Het was niet mogelijk om de herkomst van de verstoringen te bepalen. Waarschijnlijk zijn ze gerelateerd aan de bouw van 'Villa van Coops' of de aanleg van het parkeerterrein.

Werkput 4

De vierde werkput is ook in het centrale deel van het plangebied aangelegd, ten westen van werkput 3. Mede door ruimtegebrek is in het veld besloten om werkput 4 te verplaatsen en de oriëntatie aan te passen. Waar de rest van de proefsleuven in oost-westelijke richting zijn aangelegd, is werkput vier in noord-zuidelijke richting aangelegd. In de proefsleuf is muurwerk van een kelder (S1), funderingsresten (S2) en een waterput (S3) aangetroffen. De kelder is net ten oosten van de huidige Rabobank aangetroffen en bestaat uit een oost-west georiënteerde gang van circa 90 cm breed die uitloopt in een grotere ruimte. Merkwaardig genoeg is de smalle gang aangelegd met een flauwe bocht. Wat de beweegreden hier achter is geweest is onbekend, maar het lijkt een doelmatige oplossing te zijn geweest. Aan de binnenzijde van zowel de gang als de kelder is bepleistering aangetroffen.

Langs de noordzijde van de gang is een zijaanzicht blootgelegd en hieruit blijkt dat vanaf de vermoedelijke ingang het muurwerk schuin naar beneden loopt tot een diepte van circa 1,2 m (zie figuur 3). Daaropvolgend is besloten om de binnenkant van de gang deels bloot te leggen en hierbij werd de vlakke zijde van een schacht aangetroffen (zie figuur 4). Er zijn aanwijzingen voor een trap aangetroffen). Misschien heeft de schacht gediend als kolenglijgoot en werden in de kelder kolen opgeslagen. Een dergelijke goot werd vaak afgesloten door een typisch halvemaanvormig rooster dat kon worden opgetild wanneer de zakken steenkool in de kelder werden uitgestort.

Figuur 3: zijaanzicht van de gang (S1)

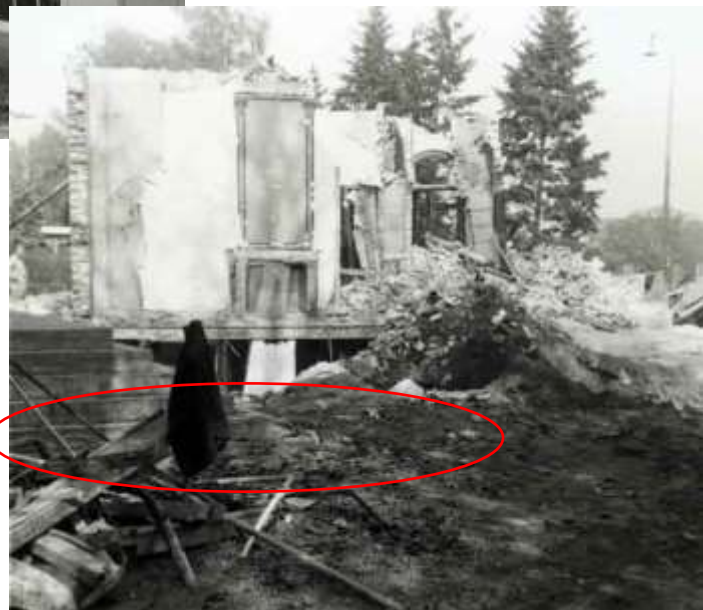
Figuur 4: vlakke zijde die schuin loopt bij de ingang

De kelder is aangetroffen op de plek waar vroeger het molenhuis en vervolgens de 'Villa van Coops' hebben gestaan (zie bijlage 4). Voor de aanleg van de kelder is een mengeling van verschillende bakstentypes gebruikt. Sommige bakstenen zijn handgevormd en andere zijn machinaal vervaardigd. Het machinaal fabriceren van bakstenen gebeurde pas vanaf halverwege de 19^e eeuw en het molenhuis is op het kadastraal minuut uit 1822 weergegeven. De kelder kan dus niet zijn aangelegd in de periode dat het molenhuis werd gebouwd omdat bakstenen in deze periode nog niet machinaal werden gefabriceerd. Waarschijnlijk heeft de molenaarswoning omstreeks 1880 plaats moeten maken voor de 'Villa van Coops' en zijn de overgebleven bakstenen hergebruikt voor de aanleg van de kelder. De gebruikte kalkmortel heeft een datering tussen eind 19^e en begin 20^e eeuw, dit is dezelfde periode waarin de bouw van 'Villa van Coops' is gerealiseerd.

Omstreeks 1900 zijn er meerdere foto's gemaakt van de 'Villa van Coops' en daarop zijn verschillende ventilatie/luchtroosters te zien. Het is mogelijk dat de luchtroosters zijn aangebracht om de kelder te ventileren. In het jaar dat de Coöperatieve Raiffeissenbank werd gebouwd (1967) zijn er ook foto's gemaakt van de sloop van de 'Villa van Coops'. Op één van de foto's is onder de vloer een lege ruimte zichtbaar, wellicht is dit de kelder geweest die tijdens het proefsleuvenonderzoek is aangetroffen. Het muurwerk (S2) dat is aangetroffen ten noorden van de kelder is waarschijnlijk onderdeel geweest van de fundering. Langs de oostzijde van de kelder is nog een put (S3) aangetroffen die op basis van de baksteenformaat in dezelfde periode dateert als de 'Villa van Coops' (eind 19^e tot halverwege 20^e eeuw). De put functioneerde waarschijnlijk als riolering en heeft net buiten de villa gestaan.

Figuur 5: Achterkant 'Villa van Coops'. In de rode cirkel is een lucht/ventilatie rooster zichtbaar. Bij de rode pijl de mogelijke ingang

Figuur 6: Sloop 'Villa van Coops'. Onder de vloer is een lege ruimte waarneembaar (binnen rode cirkel), wellicht is dit de kelder geweest. Links is de trap van het eerste bankgebouw zichtbaar.

5.3 Vondsten en monsters

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in totaal 47 vondsten verzameld, verdeeld over de onderstaande categorieën (tabel I). Het vondstmateriaal is gewassen, gedroogd en gesplitst. Het vondstmateriaal is tijdens de eerste fase van de uitwerking voor deze evaluatie basaal gedetermineerd/gewaardeerd. Uit de rioleringsleuf in werkput 1 zijn vijf fragmenten steengoed (Stadtlohn/Vreden) en zeventien fragmenten dierlijk bot (rond) verzameld. Het vondstmateriaal in een verstoorde context is aangetroffen.

Van het aangetroffen muurwerk zijn in totaal vijf bakstenen meegenomen, drie bakstenen zijn afkomstig van de kelder (S1) en twee bakstenen zijn afkomstig van de funderingsmuur (S2). Het betreft hergebruikte bakstenen uit 1700 – 1850 na Chr. De mortelresten die zijn teruggevonden op de bakstenen dateren namelijk tussen eind 19^e en begin 20^e eeuw. Wellicht is het molenhuis afgebroken om plaats te maken voor de 'Villa van Coops' en zijn de overgebleven bakstenen gebruikt voor het aanleggen van de kelder en de fundering.

Verder zijn bij het blootleggen van het muurwerk/funderingsresten meerdere vondsten verzameld. Nabij de mogelijke kelder (S1) zijn een tegel en een spijker aangetroffen en bij het prepareren van de andere funderingsmuur (S2) zijn fragmenten van pijpaaardewerk, fragmenten roodbakkend aardewerk, een dakpan, stukken leisteen en ander bouw materiaal (mortel) teruggevonden. Alle vondsten dateren grofweg tussen 1700 – 1950 na Chr.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn geen monsters genomen voor biologisch of dateringsonderzoek.

Tabel I De hoeveelheid aangetroffen vondstmateriaal en genomen monsters per categorie.

Soort	Aantal
Keramik	9
Dierlijk bot	17
Pijpaardewerk	10
Leisteen	2
Dakpan	1
Baksteen	5
Metaal (spijker)	1
Mortel (bouw materiaal)	2
Totaal	47

5.4 Voorlopige interpretatie

Tijdens het proefsleuvenonderzoek, uitgevoerd op 19 juni 2018, is in het plangebied aan de Hummeloseweg 9 te Zelhem in het oostelijk deel (werkput 1 en 2) een bodemopbouw aangetroffen die is verstoord tot minimaal in de C-horizont. Het natuurlijk bodemprofiel is, onder andere door de aanleg van een riolerings- en kabelsleuf, tot minimaal in de natuurlijke ondergrond (C-horizont) geroerd. De recente verstoringen in het westelijk deel (werkput 3 en 4) van het plangebied reiken minder diep waardoor de B- en B/C-horizont nog deels aanwezig is.

Archeologisch gezien zijn in werkput 4 hoogstwaarschijnlijk restanten van 'Villa van Coops' aangetroffen. Tijdens het proefsleuvenonderzoek is het muurwerk van de kelder, de fundering en een waterput aangetroffen. De Villa is omstreeks 1880 gebouwd om vervolgens in 1967 te worden afgebroken voor de bouw van de Coöperatieve Raiffeissenbank (later de Rabobank). Voor de aanleg van de kelder is een mengeling van verschillende baksteentypes gebruikt. Sommige bakstenen zijn handgevormd en andere zijn machinaal gefabriceerd. Het gebruik van machinaal vervaardigd baksteen kwam pas halverwege de 19^e eeuw op gang. Het Molenhuis dat op dezelfde locatie heeft gestaan als de 'Villa van Coops' is op het kadastraal minuut uit 1822 weergegeven. Om deze reden kan worden uitgesloten dat de kelder werd aangelegd voor de bouw van het molenhuis. In deze periode werden bakstenen namelijk nog niet machinaal gefabriceerd. Net ten noorden van de kelder is een deel van een oude fundatiemuur aangetroffen. Langs de oostzijde van de kelder is nog een waterput aangetroffen die in dezelfde periode dateert.

6 AANBEVELINGEN MET BETREKKING TOT DE RAPPORTAGE

De onderzoeksvragen uit het Programma van Eisen blijven gehandhaafd en zijn toereikend voor het overige archeologische onderzoek.

6.1 Uitwerking vondstmateriaal

Al het aardewerk, dierlijk botmateriaal en baksteen is geschikt voor verdere analyse en zal minimaal worden uitgewerkt op basisniveau door de betreffende materiaalspecialisten. Middels de uitwerking en analyse van het dit vondstmateriaal kunnen de belangrijkste onderzoeksvragen uit het PvE betreffende de aard, ouderdom, karakter en context (lokaal, regionaal) van de aangetroffen sporen en structuren worden beantwoord.

Voor de verwerking en analyse van de hiervoor voorgedragen vondsten (n=47) is de offerte een stel-post opgenomen. Voor het uitwerken van deze 47 vondsten zal deze (zoals reeds overlegd) gedeeltematig worden aangesproken.

6.2 Monsters en laboratoriumonderzoek

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn er geen monster genomen voor biologisch of dateringsonderzoek. Hiervoor zullen geen kosten in rekening worden gebracht.

6.3 Conserveren en deponeren vondsten

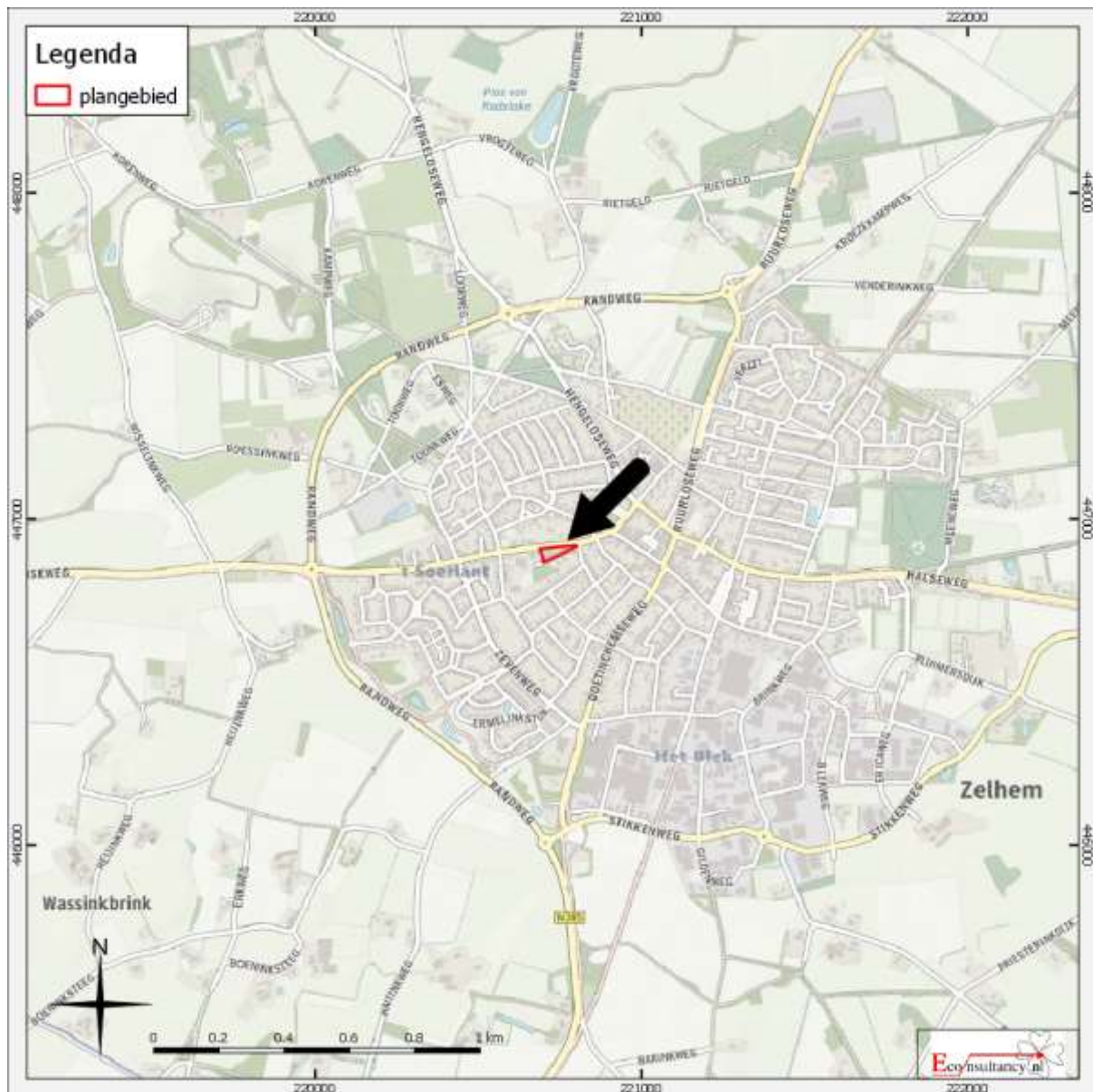
De metaalvondst (spijker) is niet als onderzoekswaardig en behoudenswaardig aangemerkt en wordt daarom voorgedragen voor deselectie. Tevens worden de leesteenfragmenten, de dakpan en het losse mortel voorgedragen voor deselectie. In deze fase moet ervan worden uitgegaan dat alle overige materiaalcategorieën: keramiek, dierlijk botmateriaal, pijp-aardewerk en baksteen, met aantallen zoals weergegeven in tabel 2 ter deponering zullen worden aangeleverd. Indien hiervan zal worden afgeweken zal dit te zijner tijd worden gecommuniceerd richting het provinciaal depot door middel van een (de)selectierapport. Deze vondstcategorieën behoeven geen aanvullende conserveringsbehandeling voorafgaand aan deponering.

6.4 Selectieadvies

Met het proefsleuvenonderzoek zijn de belangrijkste aspecten van de 'Villa van Coops' gedocumenteerd. Het volledig opgraven van de kelder en de funderingsresten zal niet leiden tot een aanwas aan informatie die tot nu toe nog niet bekend is. Voor de uiteindelijke rapportage zal het raadplegen van historisch kaartmateriaal (tevens kadastraal) en bouwgegevens bij het ECAL (Erfgoedcentrum Achterhoek Liemers) voldoende zijn. Wellicht kan het muurwerk aan de hand van deze bronnen daadwerkelijk worden gekoppeld aan de villa (door middel van georeferen). Het selectieadvies is dan ook om de rapportage aan te vullen met historisch kaartmateriaal en bouwgegevens en het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

Bijlage 1 Ligging plangebied

Hummeloseweg 8 te Zelhem.

Situering van het plangebied binnen Nederland

Legenda

 Plangebied

Bijlage 2 Luchtfoto van plangebied

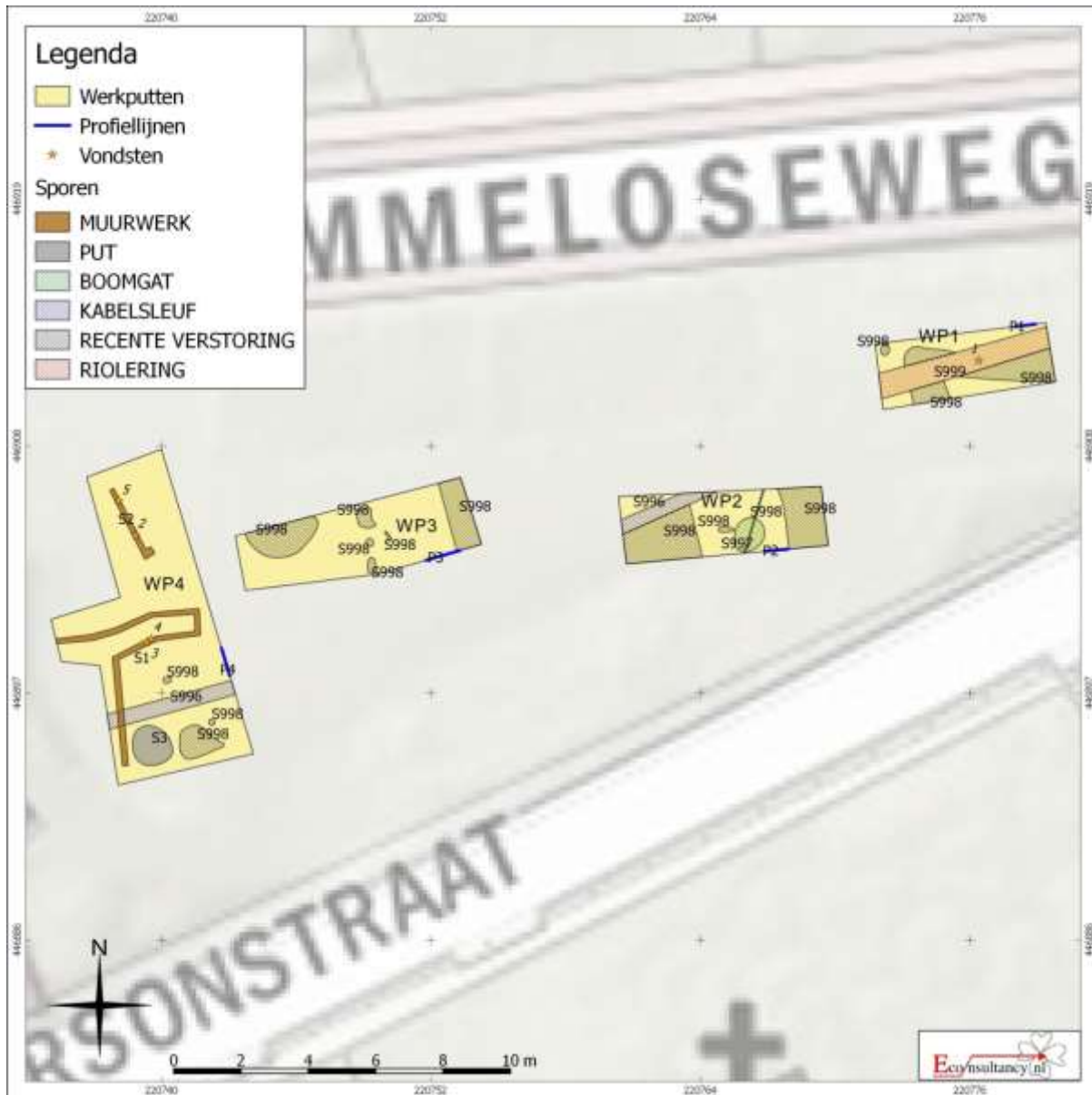

Hummeloseweg 8 te Zelhem.
Luchtfoto van het plangebied

Legenda

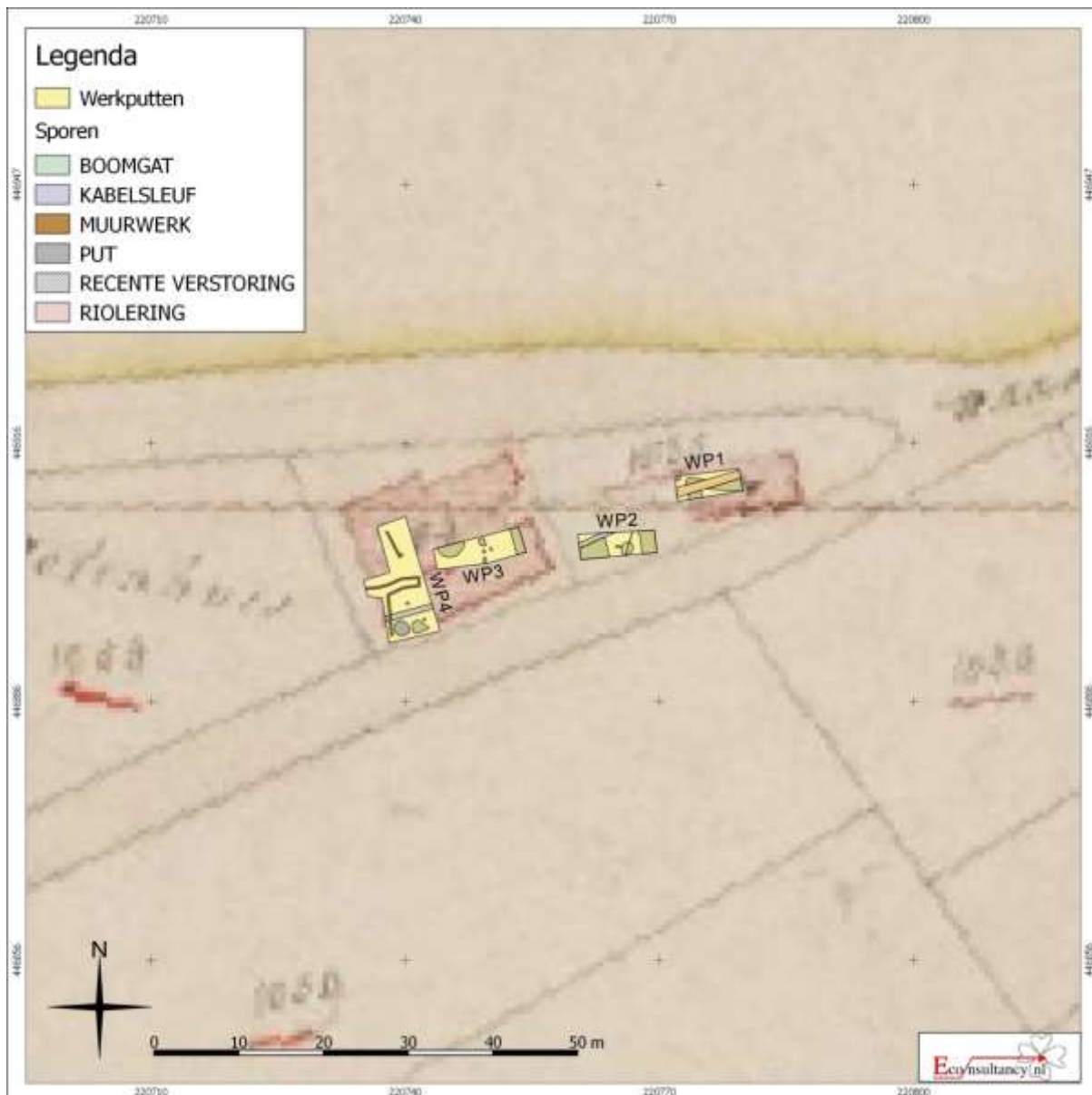
 Plangebied

Bijlage 3 Allesporenkaart

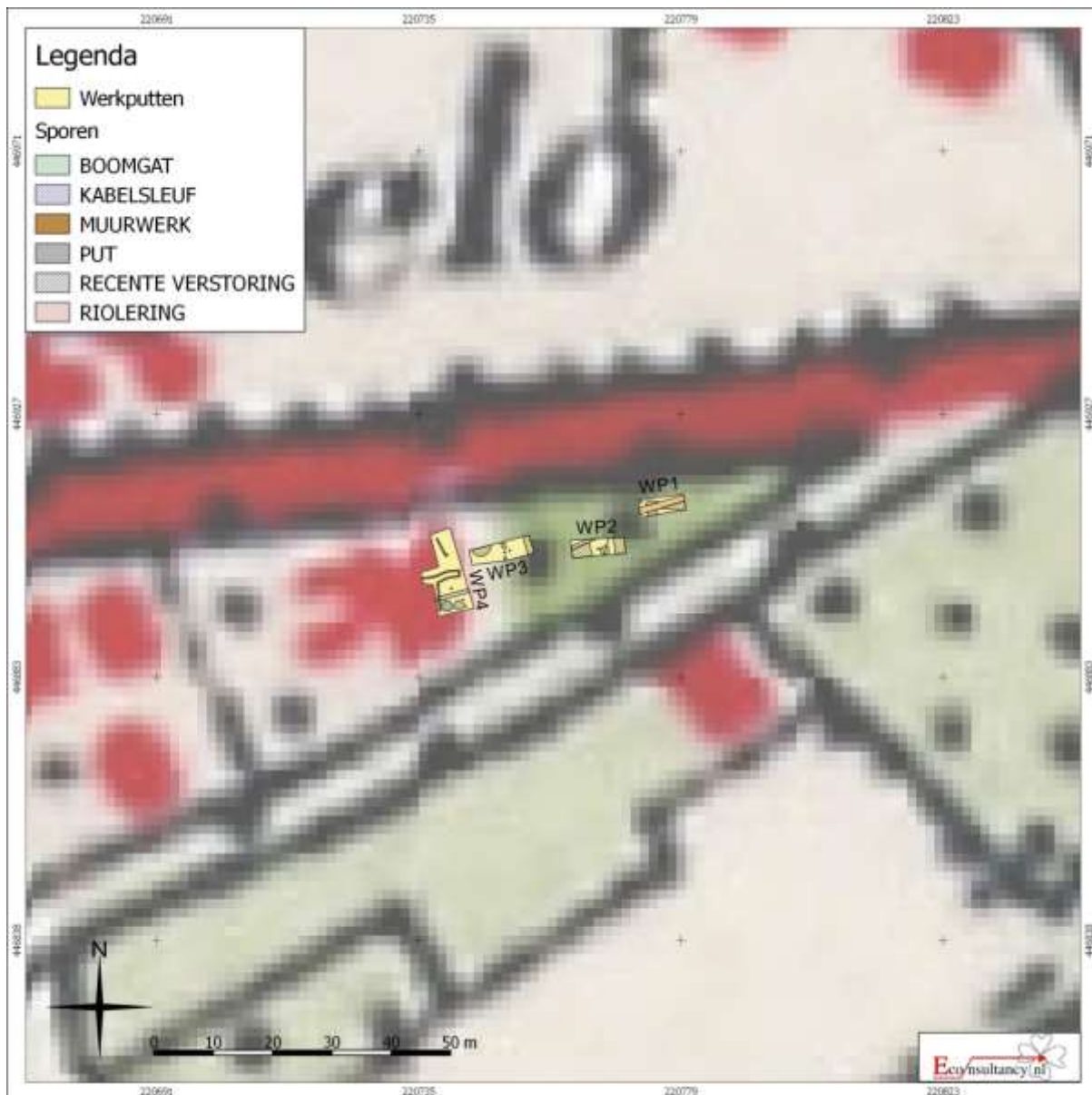

Bijlage 4 Historisch kaartmateriaal

ASK met op achtergrond kadastraal minuut uit 1822. De kelder valt deels binnen de bebouwing.

ASK met op achtergrond historisch kaartmateriaal uit 1937. De kelder valt binnen de bebouwing van de 'Villa van Coops'.

